

1/2009. (I. 30.) HM rendelet

a Magyar Honvédségre, illetve a katonai nemzetbiztonsági szolgálatokra vonatkozó eltérő munkavédelmi követelményekről, eljárási szabályokról

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény 88. § (3) bekezdés *a*) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a honvédelemről és a Magyar Honvédségről szóló 2004. évi CV. törvény végrehajtásáról szóló 71/2006. (IV. 3.) Korm. rendelet 32/A. § (1) bekezdésében meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

Általános rendelkezések

 1. § (1) A rendelet hatálya kiterjed a Honvédelmi Minisztériumra (a továbbiakban: HM), a honvédelemért felelős miniszter alárendeltségébe, közvetlen irányítása, fenntartói irányítása, illetve felügyelete alá tartozó szervezetekre, a Magyar Honvédség (a továbbiakban: MH) katonai szervezeteire (a továbbiakban együtt: honvédelmi szervezet), továbbá a honvédelmi szervezetek területén szervezett munkavégzés keretében munkát végző személyekre.

(2) Nemzetközi szerződés eltérő rendelkezése hiányában e rendelet szabályait alkalmazni kell

a) Magyar Köztársaság területén más országok katonai szervezeteinél történő - a nemzetközi kötelezettségvállalással összefüggő - szervezett munkavégzésre, továbbá

b) a külföldi szolgálatot ellátó honvédelmi szervezeteknél történő szervezett munkavégzésre is.

(3) E rendelet eltérő rendelkezése hiányában a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényt (a továbbiakban: Mvt.) kell alkalmazni az (1) bekezdés szerinti szervezetekre és személyekre.

2. § E rendelet alkalmazásában:

a) *alkalmazó*: a HM azon szervének vezetője, aki felelős a beszerzésre, rendszeresítésre tervezett hadfelszerelési anyaggal, katonai védőeszközzel szemben támasztott - a rendszeresítésért, és az üzemeltetésért felelőssel egyeztetett - hadművelleti, harcászati és műszaki követelmények (a továbbiakban: HMK) meghatározásáért, az alkalmazási elvek tervezéséért, a kiképzési, hadművelleti-harcászati alkalmazás irányításáért;

b) *állományilletékes parancsnok*:

- a hivatásos és a szerződéses állomány tekintetében a Magyar Honvédség hivatásos és szerződéses állományú katonáinak jogállásáról szóló 2001. évi XCV. törvény (a továbbiakban: Hjt.) 2. § (3) pontjában meghatározott személy,

- a köztisztviselői és a közalkalmazotti állomány, illetőleg munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyok tekintetében a munkáltatói jogkör gyakorlója,

- a hallgatói állomány tekintetében az oktatási intézmény vezetője;

c) *befogadó honvédelmi szervezet*: az MH létesítményben (közös laktanyai elhelyezésben) települt több honvédelmi szervezet közül - a honvédelmi szervezetek közös elöljárója által kijelölt - a laktanya (objektum) parancsnoki feladatok ellátására kötelezett honvédelmi szervezet;

d) *csapatpróba*: olyan vizsgálat, amely annak megállapítására irányul, hogy a rendszeresítésre tervezett hadfelszerelési anyag megfelel-e a tervezett szolgálati feladatok szerinti alkalmazási követelményeknek;

e) *egyéni védőeszköz*: az egyéni védőeszközök követelményeiről és megfelelőségének tanúsításáról szóló 18/2008. (XII. 3.) SZMM rendelet 2. § (1) bekezdésében meghatározott védőeszköz;

f) *előjáró parancsnok*: az állományilletékes parancsnok szolgálati elöljárója;

g) *hadfelszerelési anyag*: a honvédelmi szervezetek tevékenységéhez szükséges valamennyi anyag és felszerelési tárgy, amelyet az ipar és a kereskedelem kifejezetten katonai célokra gyárt, illetve szállít, továbbá polgári kereskedelmi forgalomba nem, vagy csak külön engedéllyel kerülhet és beszerzését külön jogszabály szabályozza;

h) *haditechnikai ellenőrző vizsgálat*: olyan vizsgálat, amely annak megállapítására irányul, hogy az alkalmazó által meghatározott, és szerződésben rögzített HMK-nak a rendszeresítésre tervezett hadfelszerelési anyag megfelel-e;

i) *haditechnikai eszköz*: a hadfelszerelési anyagok részét képező, a honvédelmi szervezet állománytáblájában (munkaköri jegyzékében) szükségletként előírt katonai rendeltetésű eszköz, amely a felkészítéshez, kiképzéshez, a katonai műveletek végrehajtásához, támogatásához, kiszolgálásához szükséges;

j) *használó honvédelmi szervezet*: a honvédelemről és a Magyar Honvédségről szóló 2004. évi CV. törvény (a továbbiakban: Hvt.) 89. § (2) bekezdése alapján ingatlant használó honvédelmi szervezet;

k) *katonai védőeszköz*: kizárólag, illetve elsődlegesen katonai célra kifejlesztett, gyártott, hazai, illetve külföldi forrásból beszerzett és külön eljárással rendszeresített, a veszélyforrás kiküszöbölésére vagy annak károsító hatása csökkentésére szolgáló, a személyi állomány szolgálati, kiképzési feladatainak ellátásához használt, alkalmazott egyéni vagy kollektív védő funkciójú felszerelés, hadfelszerelési anyag, tárgy, eszköz (a honvédségi tűzoltó alegységek védőfelszerelésének a kivételével);

l) *kötött szolgálati és munkahely*: az a kijelölt szolgálati vagy munkahely (terület, körlet, útvonal), amelyet az oda beosztott, vezényelt személy, kizárólag szolgálati előjárója vagy az adott tevékenységet közvetlenül irányító személy, munkahelyi vezető engedélyével, illetőleg a váltás végrehajtását követően hagyhat el;

m) *munkavédelmi hatóság*: a munkavédelmi hatósági feladatokat ellátó egyes szervek kijelöléséről szóló 230/2008. (IX. 12.) Korm. rendelet 3. §-ában kijelölt személyek (szervezet), akik a Magyar Honvédség, valamint a katonai nemzetbiztonsági szolgálatok vonatkozásában munkabiztonsági, illetve munkaegészségügyi hatósági hatáskört látnak el;

n) *rendkívüli munkavégzési körülmények*: minden olyan helyzetben történő szolgálatteljesítés, munkavégzés, amelyben az adott tevékenység végrehajtása az általánosan jellemző körülményektől, veszélyhelyzettől, ismert veszélyforrások hatóképességétől eltérő körülmények - így különösen a Hvt. 70. § (1) bekezdés a)-i) pontjai szerinti feladatok ellátása, a Hvt. 204. § (1) bekezdése szerinti alkalmazás, állomásozás, békefenntartás, külföldi területen végzett humanitárius és (had)műveleti területen végzett tevékenység, továbbá mentési, műszaki mentési, veszélyes anyag kárelhárítási, katasztrófa- és kárelhárítási tevékenység, közvetlen baleseti veszély elhárítása, ismeretlen veszélyforrás esetében történő beavatkozás - között történik;

o) *rendszeresítés*: olyan szabályozott eljárás, amelynek eredményeként a munkaeszköz, hadfelszerelési anyag, katonai védőeszköz felvételre kerül az MH rendszerébe;

p) *rendszeresítésért felelős*: a HM felső szintű logisztikai gazdálkodása irányításáért, valamint szakmai felelősként a termelői logisztikai feladatokért felelős szervezetének vezetője;

q) *üzembe helyezés*: az a munkavédelmi eljárás, amelynek keretében az állományilletékes parancsnok meggyőződik arról, hogy az MH létesítmény, technológia, munkahely, rendszeresített hadfelszerelési anyag a munkavédelmi követelményeket a tervezett használati körülmények között kielégíti, és annak használatát - dokumentált módon - elrendeli;

r) *üzemelés-biztonsági terv*: az építési engedélyezési eljárásokhoz kötött beruházások esetén az engedélyezési tervdokumentáció kötelező része;

s) *veszélyes haditechnikai eszköz*: olyan haditechnikai eszköz, amely használata során az állomány egészsége, testi épsége - megfelelő védelem hiányában - károsító hatásnak lehet kitéve;

t) *üzemeltetésért felelős*: az építmények, munkahelyek vonatkozásában az üzemeltetési és fenntartási tevékenység ellenőrzéséért felelős honvédelmi szervezet vezetője, a munkaeszközök, hadfelszerelési anyagok és a katonai védőeszközök vonatkozásában az MH fogyasztói logisztikai feladatai ellátásáért felelős honvédelmi szervezet vezetője.

3. § (1) Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeinek megvalósításáért e rendeletben írtak szerint a rendszeresítésért és az üzemeltetésért felelős, az alkalmazó, illetve az állományilletékes parancsnok a felelős.

(2) Az (1) bekezdés szerinti személyek a munkavédelmi kötelezettségeik teljesítése során együttműködni kötelesek.

4. § (1) A honvédelmi ágazatban munkavédelemre vonatkozó szabálynak minősül a veszélyes katonai tevékenységre kiadott ágazati biztonsági szabályzat, a hadfelszerelési anyagok üzemeltetése és tárolása tárgyában kiadott belső rendelkezés, továbbá a honvédelmi szervezetek szervezeti munkavédelmi szabályzata (a továbbiakban: SzMvSz) is.

(2) Az MH vonatkozásában munkavédelemre vonatkozó szabálynak kell tekinteni azon munkavédelmi tartalmú NATO egységesítési előírásokat (NATO STANAG) is, amelyek MH-nál történő alkalmazására a HM feladat- és hatáskörrel rendelkező szakirányításra jogosult vezetője a Hvt. 110. § (2) bekezdésében szabályozott intézkedést ad ki.

A szervezeti munkavédelmi szabályzat

5. § (1) Az állományilletékes parancsnok a munkavédelmi tevékenység - honvédelmi szervezetre vonatkozó - rendjét, valamint a munkavédelmi követelmények megvalósításának módját az SzMvSz-ben határozza meg.

(2) Az SzMvSz-t az *1. melléklet* szerinti követelmények alapján kell elkészíteni, és a Hvt. 110. § (2) bekezdésében szabályozott intézkedés közzétételével kell kiadni.

6. § A Magyar Köztársaság területén kívül szolgálatot teljesítő honvédelmi szervezetre vonatkozó SzMvSz-t az állományilletékes parancsnok - az előjáró parancsnok által összesített, az általános kötelezettségeket tartalmazó javaslat alapján - a szolgálati helyre történő kikerkezést követő 90 napon belül, a helyi körülmények, sajátosságok figyelembevételével köteles kiadni.

7. § (1) Egy katonai objektumban (közös laktanyai elhelyezésben) települt több honvédelmi, illetve gazdálkodó szervezet esetében a befogadó honvédelmi szervezet állományilletékes parancsnoka által kiadott SzMvSz előírásaival a befogadott honvédelmi szervezet SzMvSz-ének összhangban kell lennie, rendelkezéseit a befogadott honvédelmi szervezet parancsnoka az SzMvSz elkészítésekor köteles figyelembe venni.

(2) A befogadó honvédelmi szervezet területén minden tartósan munkát végző honvédelmi szervezetet, továbbá az üzemeltetést, illetve az egyéb ellátási tevékenységet végző gazdálkodó szervezetet el kell látni a befogadó honvédelmi szervezet SzMvSz-ének rá vonatkozó kivonatával.

8. § (1) Az SzMvSz-t évente egy alkalommal felül kell vizsgálni, és a felülvizsgálat megtörténtét írásba kell foglalni.

(2) Az egészséges és biztonságos munkavégzésre kiható

a) új eljárás bevezetése,

b) technológia váltása

esetén az SzMvSz-t 15 napon belül módosítani kell.

A munkavédelmi feladatok végrehajtásáért felelős személyek, szervek

9. § (1) A honvédelmi szervezet munkavédelmi tevékenységének vezetéséért az állományilletékes parancsnok a felelős.

(2) Az állományilletékes parancsnok feladata a vezetése alá tartozó honvédelmi szervezetnél az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosítása és folyamatos fenntartása.

(3) Az állományilletékes parancsnok a (2) bekezdés szerinti feladatait a logisztikai és infrastrukturális szakfeladatokat ellátó személyek útján, a munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenységet (a továbbiakban együtt: munkavédelmi szaktevékenység) ellátó személyek közreműködésével hajtja végre.

(4) A logisztikai és infrastrukturális szakfeladatokat ellátó személyek tervezik, kezdeményezik és nyilvántartják az MH létesítmények, építmények, munkahelyek, a hadfelszerelési anyagok, a munkaeszközök, valamint az egyéni és a katonai védőeszközök időszakos ellenőrzéseit, felülvizsgálatait.

(5) A munkavédelmi szaktevékenységet ellátó személyek a (2) és (3) bekezdés szerinti feladataik ellátásával összefüggésben tervezik, szervezik és ellenőrzik a honvédelmi szervezet munkavédelmi tevékenységét, végzik a személyi állomány és a munkavédelmi képviselők tájékoztatását.

(6) A munkavédelmi szaktevékenységet ellátó személyek a munkavédelmi szaktevékenységgel kapcsolatos ügyekben az állományilletékes parancsnok közvetlen alárendeltségébe tartoznak, jogállásukat, hatáskörüket és feladataikat az SzMvSz-ben kell meghatározni, beosztásaikat állománytáblában, munkaköri jegyzékben kell rögzíteni.

(7) A munkabiztonsági szaktevékenységet ellátó személyt akadályoztatás esetén az állományilletékes parancsnok által kijelölt - a szaktevékenység ellátására jogosult - személy helyettesíti.

10. § (1) A rendszeresítésért felelős a munkavégzés személyi, tárgyi, munkaszervezési követelményei, valamint a szakmai biztonsági követelmények meghatározásával, kiadásával biztosítja a hadfelszerelési anyagok egészséget nem veszélyeztető és biztonságos használatát, üzemeltetését.

(2) Az üzemeltetésért felelős a szakterületi ellenőrzések végrehajtásával, valamint az időszakos ellenőrzések és vizsgálatok tervezésével, szervezésével biztosítja az építmények, munkahelyek, munkaeszközök, katonai védőeszközök, hadfelszerelési anyagok előírás szerinti üzemeltetését.

A létesítés követelményei

11. § (1) Létesítés során a beruházó a tervezéshez szükséges, az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre vonatkozó adatokat (a továbbiakban: alapadatok) a használó honvédelmi szervezet adatszolgáltatása alapján határozza meg.

(2) A használó honvédelmi szervezet az alapadatokhoz csatolja a befogadó honvédelmi szervezet beruházás teljesítéséhez szükséges információit, munkavédelmi követelményeit, indokolt igényeit, ha a tervezett beruházás az objektum általános biztonsági állapotára kihatással lehet.

(3) A beruházó a tervező részére adott utasítást a rendszeresítésért és az üzemeltetésért felelősök által szolgáltatott, a tervezéshez szükséges adatok, valamint a beépítésre, telepítésre kerülő technológia követelményeinek, igényeinek figyelembevételével véglegesíti.

(4) A beruházó a tervezett beruházásra üzemelés-biztonsági terv elkészítését kéri a tervezőtől. Az üzemelés-biztonsági terv az engedélyezési tervek részét képezi, tartalmi követelményeit a 2. melléklet tartalmazza.

(5) Az engedélyezési tervek véglegesítése előtt az (1)-(3) bekezdés szerinti adatok teljességéről és a követelmények kielégítéséről a tervező, a beruházó, a használó, a befogadó honvédelmi szervezet, valamint az üzemeltetést végző gazdálkodó szervezet képviselői egyeztetni kötelesek. Az egyeztetés eredményét, illetve a felek álláspontját a tervező köteles írásba foglalni, és azt az engedélyezési tervekhez csatolni kell.

(6) Tervező a beruházás kiviteli terveinek elkészítése során az építési munkahelyeken és az építési folyamatok során megvalósítandó minimális munkavédelmi követelményekről szóló rendeletben írtak figyelembevételével biztonsági és egészségvédelmi koordinátort köteles igénybe venni.

(7) A kivitelező az építési munkahely kialakításának megkezdése előtt az építési folyamatok során megvalósítandó minimális munkavédelmi követelményekről szóló rendeletben írtak figyelembevételével biztonsági és egészségvédelmi koordinátort köteles igénybe venni, illetőleg a rendeletben előírt előzetes jelentési kötelezettségét a munkavédelmi hatóság részére is köteles teljesíteni.

12. § (1) Az MH létesítményt, építményt, technológiát, munkahelyet üzembe helyezni abban az esetben szabad, ha az megfelel a tervezett használat követelményeinek, a munkavédelmi előírásoknak, és rendelkezik a munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálat végrehajtását igazoló - megfelelő eredménnyel rendelkező - jegyzőkönyvvel, továbbá az előírt üzemeltetési dokumentációval.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt feltételek teljesítését a használó honvédelmi szervezet állományilletékes parancsnoka által kijelölt bizottság vizsgálja.

(3) A bizottságba a használó honvédelmi szervezet képviselőin túl az MH létesítmény üzemeltetését végző gazdálkodó szervezet és a befogadó honvédelmi szervezet képviselőjét is be kell vonni.

(4) A (2) bekezdés szerinti vizsgálat során a bizottság az építmények, a beépített, és a telepített technológiák, munkaeszközök, hadfelszerelési anyagok, biztonsági berendezések alkalmasságát a funkcionális működés egészére kiterjedően vizsgálja.

(5) A vizsgálatok végrehajtása során az üzemelés-biztonsági tervben meghatározott paraméterek, határértékek teljesítését a kivitelező mérési jegyzőkönyvekkel, minősítő iratokkal, tanúsítványokkal köteles igazolni, melyeket az átadási dokumentáció részeként kell kezelni.

(6) A vizsgálatokkal egyidejűleg kell végrehajtani a munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálatot, illetőleg az Mvt. 54. § (2) bekezdése szerinti kockázatértékelést.

(7) A beruházásra vonatkozó igények, követelmények megvalósítása, továbbá az (1)-(6) bekezdésben foglaltak végrehajtása alapján a használó honvédelmi szervezet állományilletékes parancsnoka vezetői hatáskörében dönt az MH létesítmény, építmény, technológia, munkahely üzembe helyezésének ideiglenes vagy végleges elrendeléséről, illetve megtagadásáról.

(8) A (7) bekezdés szerinti döntést írásba kell foglalni, és az üzembe helyezés ideiglenes engedélyezése vagy megtagadása esetén a döntést indokolni is kell. Ideiglenes engedélyezés esetén az engedélyezés feltételeit és időtartamát is meg kell határozni.

(9) A veszélyes MH létesítmények, építmények, technológiák, munkahelyek körét, - a vonatkozó jogszabályi követelmények és a (6) bekezdés szerinti kockázatértékelés alapján - továbbá az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos használat és üzemeltetés sajátos követelményeit, szabályait a használó honvédelmi szervezet állományilletékes parancsnoka határozza meg.

A rendszeresítés követelményei

13. § (1) Hadfelszerelési anyagot, illetve katonai védőeszközt rendszeresíteni abban az esetben szabad, ha az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés általános követelményei mellett kielégíti a HMK előírásait is, és rendelkezik

a) az adott anyagra, eszközre, mint termékre meghatározott megfelelőségi nyilatkozattal, illetve a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentummal,

b) üzemeltetési dokumentációval,

c) kockázatértékelési dokumentációval,

d) a munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálat végrehajtását igazoló jegyzőkönyvvel,

e) az időszakos felülvizsgálatok rendjére (gyakoriságára, terjedelmére) vonatkozó előírásokkal, valamint

f) az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos használathoz szükséges egyéni, illetve katonai védőeszközök első ellátmányával.

(2) A rendszeresítésre tervezett hadfelszerelési anyagra, katonai védőeszközre vonatkozó HMK-t az alkalmazó határozza meg. Hazai fejlesztés esetén az alkalmazó a HMK meghatározása során a rendszeresítésért és üzemeltetésért felelős szervezet véleményét is figyelembe veszi.

(3) A rendszeresítésért felelős meghatározza a beszerzést előkészítő dokumentumokat, a rendszeresítést megelőző vizsgálatok körét, és az üzemeltetésért felelőssel történő egyeztetést követően javaslatot tesz a végrehajtásért felelős honvédelmi szervezetek kijelölésére.

14. § (1) Hadfelszerelési anyag, katonai védőeszköz rendszeresítése előtt a rendszeresítésért felelős az Mvt. 54. § (2) bekezdésében meghatározott kockázatértékelés mellett elvégzi a haditechnikai ellenőrző vizsgálatot és a csapatpróbát, amely alapján a haditechnikai eszközt az Mvt. 87. § 11. pontjában foglalt feltételek fennállása esetén veszélyessé kell minősíteni.

(2) A hadfelszerelési anyag egészséget nem veszélyeztető és biztonságos használatához szükséges felszerelések, egyéni, illetve katonai védőeszközök körét, követelményeit az (1) bekezdés szerinti vizsgálatok során kell meghatározni, és a hadfelszerelési anyag első ellátmányaként természetben kell biztosítani.

(3) A haditechnikai eszköz veszélyessé minősítését az állományilletékes parancsnok, vagy az üzemeltetésért felelős kezdeményezheti.

(4) Hadfelszerelési anyag, katonai védőeszköz rendszeresítése során a használat követelményeiről, valamint az egészségre és biztonságra kiható körülményekről - az elvégzett kockázatértékelés és a munkaeszközök és használatuk biztonsági és egészségügyi követelményeinek minimális szintjéről szóló rendeletben írtak alapján - az üzemeltetésért felelős írásos tájékoztatót készít.

(5) A (4) bekezdés szerinti tájékoztatót az üzemeltetési dokumentáció részeként az üzemeltető honvédelmi szervezet részére át kell adni. A hadfelszerelési anyag, katonai védőeszköz üzemeltetési dokumentációját az anyag, illetve eszköz rendszerből történő kivonásáig meg kell őrizni.

(6) A munkavédelmi hatóság jogosult a haditechnikai eszköz megvizsgálására, és veszélyessé minősítésére.

15. § Az MH létesítmények, építmények, technológiák, munkahelyek átalakítása, felújítása, továbbá a munkaeszközök, haditechnikai eszközök újraindítása, áttelepítése esetén a 11-14. §-okban foglaltakat kell megfelelően alkalmazni.

A munkavégzés tárgyi feltételei

16. § (1) A biztonságos műszaki állapot megőrzése érdekében időszakos biztonsági felülvizsgálat alá kell vonni a veszélyes MH létesítményeket, építményeket, technológiákat, munkahelyeket, munkaeszközöket, veszélyes haditechnikai eszközöket.

(2) Az (1) bekezdés hatálya alá nem tartozó MH létesítmények, munkahelyek, munkaeszközök és a hadfelszerelési anyagok ellenőrzését, felülvizsgálatát a munkahelyekre, munkaeszközökre vonatkozó minimális biztonsági és egészségvédelmi követelményeket szabályozó külön jogszabályokban előírtak alapján, az üzemeltetés, illetve a technikai kiszolgálás keretében kell végrehajtani.

(3) Az (1)-(2) bekezdés szerinti felülvizsgálatok gyakoriságát, részletes követelményeit, eljárási szabályait és azok dokumentálásának, rendjét létesítmények, munkahelyek esetén a használó honvédelmi szervezet állományilletékes parancsnoka az üzembe helyezés, a hadfelszerelési anyagok esetén a rendszeresítésért felelős a rendszeresítés során, írásban határozza meg.

(4) Ha a munkahely, munkaeszköz, hadfelszerelési anyag, technológia, egyéni, illetve katonai védőeszköz a rendeltetészerű alkalmazás során közvetlenül veszélyeztette a személyi állomány egészségét és biztonságát, vagy balesetet okozott, akkor annak megfelelőségét az állományilletékes parancsnoknak vezetői hatáskörében soron kívül ellenőriznie kell. Az ellenőrzés befejezéséig a munkahely, a munkaeszköz, hadfelszerelési anyag, egyéni, illetve katonai védőeszköz használatát meg kell tiltani. Az ellenőrzés elvégzése - a veszélyeztetés jellegétől függően - munkabiztonsági, illetve munka-egészségügyi szaktevékenységnek minősül.

(5) A vizsgálat megállapításairól, a (4) bekezdés szerinti eszköz megfelelősége értékeléséről, valamint a tett, illetve a javasolt intézkedésekről jegyzőkönyvet kell készíteni, melynek egy példányát a vizsgálat befejezését követően az üzemeltetésért felelős részére meg kell küldeni.

17. § A szolgálati helyen alkalmazott jelző- és riasztóberendezésnek meg kell felelnie a HMK-ban meghatározott katonai követelményeknek is.

18. § (1) A kötött szolgálati és munkahelyeken szolgálatot teljesítők, valamint a személyi állomány mindazon tagjai részére, akik mozgásterükben a szolgálat ellátása vagy a munkavégzés érdekében korlátozottak - 4 óra időtartamot meghaladó munka után, az étkezési időn kívül - 20 perc munkaközi szünetet vagy a végzett tevékenység jellegétől eltérő, a monoton munkavégzést megszakító - más irányú igénybevétellel járó - egyéb tevékenységet kell biztosítani.

(2) Amennyiben a szolgálati feladat ellátása érdekében indokolt, a munkahelyi vezető intézkedik a munkaközi szünet, illetve az egyéb tevékenység (1) bekezdéstől eltérő azonnali elrendelésére, megszakítására vagy elhalasztására.

19. § Azon a szolgálati helyen, különösen repülőtéren, lő- és gyakorlótéren, hadműveleti területen, baleset, katasztrófa és egyéb kárhelyszínen, ahol a veszélyforrás hatásait műszaki intézkedésekkel, kollektív védelemmel, egyéni, illetve katonai védőeszközök használatával vagy egyéb módon kiküszöbölni nem lehet, szervezési intézkedésekkel kell biztosítani a kockázati tényezők (zaj-, rezgés-, por- és vegyi ártalom, sugárzás stb.) hatásainak minimalizálását.

20. § (1) Az üzemeltetésért felelős a munkaeszközök, hadfelszerelési anyagok használatához szükséges magyar nyelvű üzemeltetési dokumentációt a csapatpróba megkezdésének időpontjáig, a kockázatértékelési dokumentációt a rendszeresítés időpontjáig köteles biztosítani az érintett állomány részére.

(2) Ha a hadfelszerelési anyagok üzemeltetése, használata során magyartól eltérő nyelv használata kötelező, az üzemeltetési dokumentációt a munkavégzésre előírt nyelven kell biztosítani az érintett állomány részére.

☞ (3) A (2) bekezdés szerinti eltérést a Honvéd Vezérkar főnöke indokolt kezdeményezésére, az elsőfokú munkavédelmi hatóság javaslata alapján a honvédelemért felelős miniszter engedélyezi. A kockázatértékelési dokumentációt és a 14. § (4) bekezdés szerinti tájékoztatót magyar nyelven kell összeállítani.

(4) A (2) bekezdés szerinti esetekben a munkavégzés feltétele a munkavégzésre előírt nyelvből a munkakörre a munkaköri leírásban is előírt szintű NATO STANAG nyelvvizsga megszerzése és ugyanezen nyelv szerinti - a hadfelszerelési anyag kezelésére vonatkozó - használói tanfolyam eredményes elvégzése.

(5) Az (1)-(2) bekezdés szerinti dokumentációt a rendszeresítésért felelős a hadfelszerelési anyag rendszerből történő kivonását követően 5 évig köteles megőrizni.

(6) Az üzemeltetett munkaeszközök, hadfelszerelési anyagok üzemeltetési dokumentációját a beosztott parancsnoknál, munkahelyi vezetőnél kell tárolni. A szolgálati helyen, munkahelyen csak a kezelési és karbantartási utasítást, illetve azok kivonatát kell jól látható vagy a szolgálati idő alatt állandóan hozzáférhető helyen tartani.

(7) Munkaeszközöket, hadfelszerelési anyagokat az üzemeltetéshez szükséges, - a (2) bekezdés szerinti hadfelszerelési anyagokat kivéve - magyar nyelvű feliratokkal, tájékoztatókkal is el kell látni.

A munkafolyamatra vonatkozó követelmények

21. § (1) Gazdálkodó szervezet az MH létesítmény üzemeltetését, illetve az egyes további ellátási tevékenységet állandó jelleggel csak abban esetben végezhet, ha a gazdálkodó szervezetre vonatkozó sajátos munkavédelmi követelményeket, szabályokat a (befogadó) honvédelmi szervezet állományilletékes parancsnoka és a gazdálkodó szervezet vezetője az Mvt. 40. § (2) bekezdése alapján szerződésben rögzíti.

(2) A gazdálkodó szervezet munkavállalóinak - (1) bekezdés szerinti szerződéssel nem érintett - munkavégzésével kapcsolatos munkavédelmi követelményeinek érvényesítéséért a gazdálkodó szervezet vezetője felelős.

(3) A munkavégzés összehangolása során meghatározott és a honvédelmi szervezet munkavédelmi helyzetére kiható személyi, tárgyi, szervezési követelmények érvényesülését az állományilletékes parancsnok jogosult ellenőrizni.

(4) A munkavégzés összehangolása érdekében az MH létesítmény területén más munkáltatók eseti munkavégzésével kapcsolatos sajátos munkavédelmi követelményeit, szabályait a (befogadó) honvédelmi szervezet állományilletékes parancsnoka egyedileg határozza meg.

22. § Az alkalmazó, a rendszeresítésért, illetőleg az üzemeltetésért felelős egyes katonai szakfeladatok végzését külön feltételhez kötheti.

Az állományilletékes parancsnok, a személyi állomány kötelességei és jogai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeinek megvalósításában

23. § (1) Az állományilletékes parancsnok vezetői hatáskörében elemzi és ellenőrzi a munkavédelem helyzetét, eredményességét, a munkavédelmi kötelezettségek teljesítését, illetve feltárja a munkavédelmi követelményektől való eltéréseket és azok okait.

(2) Az állományilletékes parancsnok vezetői hatáskörében évente legalább egy alkalommal átfogó munkavédelmi ellenőrzést hajt végre.

(3) A beosztott parancsnok, munkahelyi vezető rendszeresen ellenőrzi és érvényesíti a munkavédelemmel kapcsolatos követelményeket, és teljesíti a feladat- és hatáskörébe tartozó munkavédelmi kötelezettségeket.

24. § (1) A 23. § (1)-(2) bekezdéseiben meghatározott ellenőrzésekről jegyzőkönyvet kell készíteni, amely tartalmazza

a) az ellenőrzést végrehajtó személyek nevét, beosztását, az ellenőrzés időpontját,
b) a jegyzőkönyv készítésének helyét, időpontját,
c) az előző ellenőrzés során feltárt követelményektől való eltérések megszüntetésére tett, illetve kezdeményezett intézkedések végrehajtásának és a határidők betartásának helyzetét, valamint az esetleges akadályozó tényezőket,

d) az ellenőrzés során feltárt hiányosságok, egyéb megállapítások szolgálati hely szerinti felsorolását, valamint

e) a jegyzőkönyvvezető, az ellenőrzést végrehajtó személyek, az állományilletékes parancsnok aláírását.

(2) Az állományilletékes parancsnok a munkavédelmi követelményektől való eltérések megszüntetésére parancsot ad ki. A parancs tartalmazza a végrehajtandó feladatokat, a felelősöket és a végrehajtás határidejét.

(3) Az állományilletékes parancsnok a hatáskörét meghaladó feladatok vonatkozásában kezdeményezi az előjáró parancsnok, illetőleg az üzemeltetésért felelős intézkedését.

(4) A munkavédelmi ellenőrzésről készült jegyzőkönyvet, parancsot az ellenőrzést követő öt évig meg kell őrizni.

25. § (1) Az állományilletékes parancsnok a kockázatértékelés, illetve annak felülvizsgálata alapján összeállított Intézkedési Tervben a hatáskörét meghaladó kockázatcsökkentési, kezelési feladatok végrehajtására kezdeményezi az előjáró parancsnok intézkedését.

(2) A külföldön szolgálatot teljesítő honvédelmi szervezetek (katonai missziók) előzetes kockázatbecslése elkészítéséért az előjáró parancsnok a felelős.

(3) A külföldön szolgálatot teljesítő honvédelmi szervezet tényleges kockázatai értékelésének, illetve időszakos felülvizsgálatának elkészítéséért a külföldön szolgálatot teljesítő honvédelmi szervezet állományilletékes parancsnoka a felelős.

(4) A külföldön szolgálatot teljesítő honvédelmi szervezet kockázatértékelése felülvizsgálatát váltásonként, a váltást követő 30 napon belül kell végrehajtani.

26. § (1) A személyi állományt az Mvt. 55. § (1) bekezdése szerinti oktatáson túl az SzMvSz-ben meghatározott munkakörökre (beosztásokra) előírt gyakorisággal, de évente legalább egy alkalommal eseti munkavédelmi oktatásban kell részesíteni.

(2) Eseti munkavédelmi oktatás keretében kell felkészíteni az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos végrehajtás szabályaira a személyi állomány különösen veszélyes feladatok ellátására kijelölt tagjait is.

(3) Különösen veszélyes feladatnak kell tekinteni:

a) a gyakorlatot,

b) a lövészetet,

c) a vízi átkelést,

d) a gép- és harcjármű-oszlopvezetési gyakorlatot,

e) a közúti, vasúti, vízi és légi szállítást (kiemelten a ki- és berakodás műveletei),

f) a lőszerrel, a robbanó és pirotechnikai, a mérgező, a sugárzó és egyéb veszélyes anyagokkal és készítményekkel kapcsolatos munkát,

g) a lőtereken végzett kiszolgáló tevékenységet,

h) az ejtőernyős ugrást, a bűvártevékenységet,

i) a rendkívüli munkavégzési körülmények között végzett tevékenységet,

j) a nemzetközi missziókban történő szolgálatteljesítést,

k) továbbá minden olyan tevékenységet, amelynél a szakmai vagy a munkavédelmi szabályok megszegése az élet vagy a testi épség közvetlen és súlyos veszélyeztetésével jár.

(4) A (2) bekezdés szerinti eseti oktatást a különösen veszélyes feladatok ellátásra való felkészítés megkezdéséig kell végrehajtani.

27. § (1) A munkavédelmi oktatások tematikáját a munkavédelmi szaktevékenységet ellátó személyek állítják össze és az állományilletékes parancsnok hagyja jóvá.

(2) A munkavédelmi oktatás tematikájának összeállítása munkavédelmi szaktevékenységnek minősül.

(3) A munkavédelmi oktatásról távol lévők részére pótoktatást kell szervezni.

(4) Az elméleti munkavédelmi oktatást a munkavédelmi szaktevékenységet ellátó személy(ek), illetve a munkahely, hadfelszerelési anyag, tevékenység követelményeit, előírásait részletesen ismerő szakállomány vezeti. A gyakorlati munkavédelmi oktatást a munkahelyi vezetők vezetésével kell végrehajtani.

(5) A munkavédelmi oktatást végrehajtó állomány oktatását, felkészítését külön kell tervezni és végrehajtani.

28. § Az állományilletékes parancsnok és helyettesei munkavédelmi oktatását az előjáró parancsnok tervezi és szervezi.

29. § (1) Munkavédelmi ismeretekből ellenőrző vizsgát (a továbbiakban: munkavédelmi vizsga) köteles tenni a személyi állomány azon tagja, akinek a feladatkörébe tartozik az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosítása, fenntartása, illetve ellenőrzése.

(2) Az állományilletékes, illetőleg az előjáró parancsnok az SzMvSz-ben határozza meg a munkavédelmi vizsgához kötött beosztásokat, munkaköröket.

(3) A munkavédelmi vizsgát a beosztásba, munkakörbe helyezést követő 60 napon belül kell teljesíteni, és azt követően legalább 5 évenként meg kell újítani.

(4) Az SzMvSz-ben kell rögzíteni a felkészítés és a vizsgáztatás rendjét, szabályait. A munkavédelmi vizsgakötelezettséget az érintett munkaköri leírásában is meg kell jeleníteni.

(5) Az (1) bekezdésben előírt vizsga alól mentesül az a személy, aki legalább középfokú munkavédelmi szakképesítéssel rendelkezik.

☞ (6) A munkavédelmi vizsga végrehajtásáról jegyzőkönyvet kell készíteni és a sikeres vizsgázók részére igazolást kell kiállítani. A vizsgajegyzőkönyvet és a kiállított igazolásokról összeállított nyilvántartást öt évig meg kell őrizni. A sikeres vizsgázók részére kiállított igazolás adattartama a következő:

☞ a) a vizsgázó természetes személyazonosító adatai,

☞ b) a lakcíme,

☞ c) a munkahelye,

☞ d) a képesítése,

☞ e) a beosztása, illetve munkaköre,

☞ f) arra való utalás, hogy a vizsga csak az igazoláson szereplő beosztás, illetve munkakör ellátására jogosít.

(7) Az állományilletékes parancsnok és helyettesei munkavédelmi vizsgáztatását az előjáró parancsnok tervezi és szervezi.

30. § (1) Az állományilletékes parancsnok a munkavédelmi vizsgáztatásra - elnökből és két tagból álló - vizsgabizottságot köteles létrehozni. A vizsgabizottságba az előjáró parancsnok is delegálhat tagot.

(2) A bizottság elnöke csak olyan személy lehet, aki rendelkezik munkavédelmi szakképesítéssel, vagy érvényes munkavédelmi vizsgával.

(3) A munkavédelmi vizsgák ismeretanyagát - a szakterületi követelmények figyelembevételével, a honvédelmi szervezet munkavédelmi szaktevékenységet ellátó személyei javaslatai alapján - a honvédelmi szervezet állományilletékes parancsnoka határozza meg.

(4) A munkavédelmi vizsgát „Megfelelő” vagy „Nem megfelelő” minősítéssel kell értékelni. A munkavédelmi ismeretek szintje megfelelő, ha a vizsgázó a feltett kérdések legalább kétharmadára helyes választ ad.

(5) „Nem megfelelő” értékelés esetén a felkészítést és a vizsgáztatást meg kell ismételni. A vizsgára kötelezett személy a „Megfelelő” minősítés eléréséig csak felügyelet mellett foglalkoztatható.

31. § (1) A katonai védőeszköz szükségletét és az ellátás rendjét a rendszeresítés során kell meghatározni.

(2) A munkaeszköz, hadfelszerelési anyag használatához kötelezően előírt egyéni védőeszköz védelmi képességét, fokozatát a rendszeresítés során, a kockázatértékelés keretében kell meghatározni.

(3) Az egyéni, illetve katonai védőeszköz viselésre kötelezett állomány a részére biztosított egyéni, illetve katonai védőeszközt előírás szerint köteles használni, amelyet a munkahelyi vezető, parancsnok köteles rendszeresen ellenőrizni.

(4) A munkahelyi vezető, parancsnok eltiltja a munkavégzéstől azt az egyéni és katonai védőeszköz viselésére kötelezett személyt, aki e kötelezettségét figyelmeztetés ellenére nem teljesíti. A munkahelyi vezető, parancsnok - a munkavégzéstől történő eltiltással egyidejűleg - fegyelmi eljárást kezdeményez az érintett személlyel szemben.

32. § (1) A honvédelmi szervezeteknél a 4. melléklet szerinti létszámban és szakképzettség mellett munkabiztonsági szaktevékenységet ellátó személyt kell foglalkoztatni.

(2) Az állománytábla jóváhagyására jogosult személy több helyőrségben települt honvédelmi szervezetek munkabiztonsági szakember szükségletének meghatározása során - a helyi sajátosságok figyelembevételével az állományilletékes parancsnok kezdeményezésére, és a munkavédelmi feladatok tekintetében a HM szakirányítására jogosult vezetőjének egyetértése esetén - az (1) bekezdésben írtaktól eltérhet.

(3) Ha a honvédelmi szervezet nem teljes munkaidejű munkabiztonsági szakember foglalkoztatására köteles, az állományilletékes parancsnok a személyi állomány valamely hivatásos, illetve szerződéses katona tagját a munkavédelmi feladatok teljesítése érdekében a Hjt. 53. §-a alapján a szolgálati beosztásához nem tartozó munkabiztonsági szaktevékenység végzésével bízhatja meg.

(4) Az (1)-(3) bekezdés szerinti foglalkoztatás az előírt alkalmassági feltételekkel rendelkező személy hiányában - ideiglenesen, legfeljebb 1 év időtartamra - polgári jogi szerződés alapján, külső szolgáltatás útján is megvalósítható.

33. § A munkavégzéshez munkavédelmi szempontból szükséges felszerelések, egyéni, illetve katonai védőeszközök, az előírt tisztálkodó szer és védőital igényléséért és biztosításáért a munkahelyi vezetők, beosztott parancsnokok a felelősek.

Munkaegészségügyi feladatok

34. § (1) A foglalkozás-egészségügyi feladatokat az MH Ellátási és Utaltsági Rend alapján kell ellátni.

(2) Az MH Közegészségügyi-Járványügyi Szolgálat az MH Ellátási és Utaltsági Rend alapján a foglalkozás-egészségügyi feladatok tekintetében szakmai felügyeletet gyakorol a foglalkozás-egészségügyi ellátást nyújtó egészségügyi szolgálatok felett.

35. § Az MH egészségügyi feladatokat ellátó központi szerve

a) szakmai véleményt ad

aa) új haditechnikai eszköz és technológia rendszerbe állításakor

ab) a személyi állomány körében felhasználásra kerülő honvédelmi célú anyagok szállításával, raktározásával, felhasználásával, új - nem haditechnikai rendeltetésű - eszközök és technológiák beszerzésével kapcsolatos engedélyezési eljárásban, valamint kiemelten a honvédségi szervezetet érintő munka-egészségügyi feladatok végrehajtásában,

b) folyamatosan figyelemmel kíséri, elemzi és értékeli a személyi állomány egészségi állapotát veszélyeztető fizikai, kémiai, biológiai, pszichoszociális és környezeti természetű kockázati tényezőket és azok egészségi állapotra gyakorolt hatásait, és intézkedik, illetve javaslatokat tesz a veszélyeztető tényezők megszüntetésére, az egészségkárosító kockázatok csökkentésére,

c) javaslataival, észrevételeivel közreműködik a katonai tevékenységek fejlesztését, szabályozását célzó - az egészségügyet is érintő - tervek, intézkedések, szakutasítások, szabványok és jogszabályok előkészítésében.

A munkavédelmi érdekképviselet, érdekegyeztetés

36. § (1) A személyi állománnyal és a munkavédelmi érdekképviseletekkel kapcsolatos tájékoztatási, tárgyalási, érdekegyeztetési kötelezettségek teljesítéséért az állományilletékes parancsnok a felelős.

(2) A munkavédelmi képviselő választás feltételeinek biztosítása az állományilletékes parancsnok feladata.

(3) Amennyiben a munkavédelmi képviselő az állományilletékes parancsnok döntésével nem ért egyet, akkor közvetlenül a munkavédelmi hatósághoz fordulhat állásfoglalásért, vagy kérheti az egyeztetés megismétlését.

A munkavédelem hatósági felügyelete

 37. § (1) A munkavédelmi bírságból befolyt összeg a honvédelemért felelős miniszter - a munkavédelmi bírságot kiszabó munkavédelmi hatóság javaslatán alapuló - rendelkezése szerint az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés céljainak támogatására használható fel.

(2) Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés céljai különösen:

a) a munkaeszközök, haditechnikai eszközök, a katonai és egyéni védőeszközök, a technológiák, a technológiában felhasznált és keletkezett anyagok, a munka változó világában fellépő új kockázati tényezők azonosítása, feltárása, megelőző vizsgálati módszerekkel történő értékelése,

b) a foglalkozási veszélyek és ártalmak megelőzését, károsító hatásai csökkentését szolgáló tájékoztatás, továbbá a munkavédelmi célú ismeretterjesztés, képzés, továbbképzés,

c) az Európai Közösség munkavédelmi előírásainak megfelelő, a megelőzésre, valamint az azonosított kockázatok csökkentésére irányuló helyes gyakorlat átvétele, illetve honvédelmi szervezetek és a honvédelmi ágazat területén a munkavédelemben érintett érdekképviseleti és egyéb szervezetek támogatása ennek megvalósításában,

d) a NATO-ban alkalmazott, az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények, eljárások harmonizálása, átvétele, egységesítése lehetőségeinek kutatása.

(3) A munkabiztonsági hatóság által kiszabott munkavédelmi bírságot a Honvédelmi Minisztérium Központi Ellenőrzési és Hatósági Hivatal Magyar Államkincstárnál vezetett 10023002-00285142-00000000 számú számlájára, a munkaegészségügyi hatóság által kiszabott munkavédelmi bírságot az MH egészségügyi feladatokat ellátó központi szerve Magyar Államkincstárnál vezetett 10023002-00290483-00000000 számú számlájára kell befizetni.

38. § A hatósági ellenőrzések alapján elrendelt intézkedések végrehajtásáról az intézkedésre kötelezett tájékoztatja az intézkedést elrendelő munkavédelmi hatóságot.

39. § (1) A veszélyes katonai technológia időszakos biztonsági felülvizsgálata személyi feltételeinek biztosítása érdekében a munkabiztonsági hatáskört gyakorló munkavédelmi hatóság nyilvántartást vezet a

honvédelmi ágazatban foglalkoztatott munkavédelmi szakértői engedéllyel rendelkező személyekről. A nyilvántartás tartalmazza a szakértők nevét, szakterületét és elérhetőségét.

(2) A munkavédelmi szakértő nyilvántartásba vételére csak önkéntes jelentkezés alapján kerülhet sor.

(3) A nyilvántartásból törölni kell a munkavédelmi szakértőt, ha

- a) szakértői engedélyét visszavonták vagy meghosszabbítására az időbeli hatálya alatt nem került sor,
- b) a nyilvántartásból való törlését kéri,
- c) meghal.

(4) Az (1) bekezdés szerinti nyilvántartást évente január 31-ig a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Hivatalos Értesítőben és a HM honlapján közzé kell tenni.

40. § (1) A munkavédelmi hatóság munkavédelmi felügyelője az Mvt. 84. § (1) bekezdésében szereplő feladatokon túl jogosult

a) a munkaeszköz, hadfelszerelési anyag, egyéni, illetve katonai védőeszköz használatát felfüggeszteni, ha az nem rendelkezik az Mvt. 18. § (3)-(4) bekezdéseiben meghatározott okirattal,

b) a rendszeresítésért és az üzemeltetésért felelőst, valamint az állományilletékes parancsnokot felhívni az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeinek teljesítésére,

c) a rendszeresítésért és az üzemeltetésért felelőst, valamint az állományilletékes parancsnokot a feltárt hiányosságok meghatározott határidőn belül történő megszüntetésére kötelezni,

d) a személyi állomány egészségét, testi épségét közvetlenül fenyegető veszély esetén - annak elhárításáig - elrendelni a veszélyes tevékenység végzésének, illetőleg szolgálati hely, műhely, műhelyrész, munkaeszköz, hadfelszerelési anyag, veszélyes haditechnikai eszköz működésének, használatának felfüggesztését,

e) a rendszeresítésért és az üzemeltetésért felelőst kötelezni hadfelszerelési anyaghoz, katonai védőeszközhöz a 13. § (1) bekezdésének a)-c) és e) pontjaiban előírt iratok átadására, ha azokat a használó honvédelmi szervezet számára nem biztosították,

f) az állományilletékes parancsnokot kötelezni a 16. § (4) bekezdés szerinti ellenőrzés végrehajtására.

(2) A munkavédelmi felügyelő köteles - illetékességi körébe nem tartozó hiányosság, szabálytalanság észlelése esetén - az illetékes szervet értesíteni, illetve felkérés esetén más hatósággal együttműködni.

(3) Az ellenőrzött honvédelmi szervezet parancsnoka, vezetője az ellenőrzés feltételeit köteles biztosítani.

 41. § (1) A munkavédelmi felügyelő az ellenőrzési jogosultságát - a helyszíni ellenőrzés során - munkavédelmi felügyelői igazolvány és a szolgálati/köztisztviselői igazolvány felmutatásával köteles igazolni. A munkavédelmi felügyelői igazolvány a következő adatokat tartalmazza:

 a) a munkavédelmi felügyelő családi és utónevét,

 b) a rendfokozatát,

 c) az arcképét,

 d) az igazolvány időbeli hatályát,

 e) arra való utalást, hogy az igazolvány a szolgálati/köztisztviselői igazolvánnyal együtt hatályos.

(2) A munkavédelmi felügyelői igazolványt az MH központi nyilvántartásáért felelős szerve állítja ki. A munkavédelmi igazolványok kezelésére, illetve kiadására a hivatásos, szerződéses és nyugállományú katonák, valamint a honvédelmi ágazatban foglalkoztatott köztisztviselők és közalkalmazottak igazolványairól szóló 24/2002. (IV. 10.) HM rendelet igazolványok kezelésével, illetve kiadásával kapcsolatos szabályait kell megfelelően alkalmazni.

Záró rendelkezések

42. § (1) Ez a rendelet a kihirdetését követő hónap 1. napján lép hatályba.

(2) E rendelet hatálybalépése előtt üzembe helyezett létesítmények, építmények, technológiák és munkahelyek esetében az üzembe helyezési eljárást legkésőbb 2012. december 31-ig ismételtelen le kell folytatni.

(3)-(6)

(7) A (3)-(6) bekezdés 2009. december 31-én a hatályát veszti.

1. melléklet az 1/2009. (I. 30.) HM rendelethez

A Szervezeti Munkavédelmi Szabályzat (SzMvSz) felépítése, tartalmi követelményei

1. A szervezet besorolása, az SzMvSz hatálya

2. A munkavédelmi tevékenység rendje (ügyrend)

- 2.1. Az állományilletékes parancsnok és helyettese munkavédelmi feladat- és hatásköre.
- 2.2. A beosztott parancsnokok, munkahelyi vezetők munkavédelemmel kapcsolatos feladat- és hatásköre.
- 2.3. A munkavédelmi feladatok ellátásával megbízottak, felelősök feladat- és hatásköre.
- 2.4. A munkáltatói munkavédelmi szabályozás tartalma.
3. *Személyi feltételek*
  - 3.1. Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi feltételei.
  - 3.2. A munkavégzéshez előírt szakképesítésre vonatkozó rendelkezések.
  - 3.3. Az előzetes orvosi vizsgálatok rendje.
  - 3.4. Időszakos orvosi vizsgálatok rendje.
  - 3.5. A soron kívüli alkalmassági vizsgálatok rendje.
  - 3.6. Az orvosi vizsgálatok elvégzésével kapcsolatos egyéb feladatok.
  - 3.7. A sérülékeny csoportba tartozókra vonatkozó előírások.
4. *A munkavédelmi oktatás és vizsgáztatás rendje*
  - 4.1. A munkavédelmi oktatások eljárási szabályai.
  - 4.2. A munkavédelmi oktatással kapcsolatos kötelezettségek.
  - 4.3. Mvt. 55. § (1) bekezdése szerinti munkavédelmi oktatás rendje.
  - 4.4. Eseti munkavédelmi oktatás.
  - 4.5. Munkavédelmi pótoktatás.
  - 4.6. A munkavédelmi vizsgáztatás szabályai.
5. *Egyéni és katonai védőeszközök, védőítal, tisztálkodási eszközök és szerek juttatása*
  - 5.1. Egyéni és katonai védőeszköz ellátás rendje.
  - 5.2. Egyéni és katonai védőeszköz szükséglet meghatározása.
  - 5.3. Az egyéni és katonai védőeszközök viselésére, ellenőrzésére vonatkozó előírások.
  - 5.4. Védőítal, tisztálkodási szerek és bőrvédő készítmények ellátásának rendje.
6. *A munkavégzésre vonatkozó szabályok*
  - 6.1. Általános magatartási szabályok.
  - 6.2. A munkavégzésre vonatkozó sajátos előírások telepített munkahelyeken.
  - 6.3. A munkavégzésre vonatkozó sajátos előírások objektumon, elhelyezési körleten kívül, illetve nem telepített munkahelyeken.
  - 6.4. A rendkívüli munkavégzési körülményekre vonatkozó előírások.
  - 6.5. Korlátozás alá tartozó munkaterületekre, munkakörökre vonatkozó előírások.
  - 6.6. Az elsősegélynyújtás rendje.
7. *A munkavédelmi eljárások rendje*
  - 7.1. Tájékoztatás, tanácskozás, munkavédelmi érdekegyeztetés.
  - 7.2. Próba-kísérleti üzem, csapatpróba, munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálatok.
  - 7.3. Kockázatértékelés, veszélyes munkahelyek, veszélyes munkakörök, veszélyes haditechnikai eszközök.
  - 7.4. A munkavédelmi ellenőrzések.
  - 7.5. Munkaeszközök időszakos felülvizsgálatai.
  - 7.6. A munka-egészségügyi és a munkabiztonsági szaktevékenység.
  - 7.7. Balesetek, foglalkozási megbetegedések, fokozott expozíciós esetek.
  - 7.8. MH létesítmények, építmények, munkaeszközök, hadfelszerelési anyagok üzembe helyezése.
8. *Záró rendelkezések*
9. *Mellékletek, függelékek*

2. melléklet az 1/2009. (I. 30.) HM rendelethez

A tervezett létesítmény, épület engedélyezési tervéhez melléklendő üzemelés-biztonsági terv tartalmi elemei

1. A létesítmény, épület:
  - 1.1. megnevezése,
  - 1.2. funkciója,
  - 1.3. alapadatai.
2. A beruházó és a későbbi használó által meghatározott, az általános munkavédelmi (munkabiztonsági, munka-egészségügyi) előírásokat meghaladó kiegészítő követelmények (a követelményt előíró szervezet megnevezésével).
3. A későbbi használóval lefolytatott egyeztetés jegyzőkönyve.

4. Nyilatkozat arról, hogy a tervezett létesítmény (építmény) kielégíti az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet IV. fejezetének előírásait.

5. A beépítendő építési anyagokkal kapcsolatos legfontosabb követelmények ismertetése (csúszásmertességi, kopásállósági követelményeknek megfelelő fokozatok, minőségi előírásokkal kapcsolatos tervezői előírások stb.).

6. Tervezett technológiák:

6.1. a beépítésre tervezett technológiai berendezések, azok elhelyezési (telepítési) vázlata, a kezeléshez szükséges területek feltüntetésével,

6.2. a beépítésre tervezett berendezésekkel kapcsolatos munkavédelmi (munkabiztonsági, munkaegészségügyi) előírások, követelmények [jogszabályhely, szabványhely, egyéb vonatkozó (üzemeltetési) előírás hely feltüntetésével], valamint ezek tervezési értékei,

6.3. a beépítésre tervezett berendezések sajátos telepítési követelményei (alapozási külön-követelmények, energia, közmű csatlakozások, kollektív védelem stb.),

6.4. a tervezett technológia kiszolgálásához szükséges létszámadatok,

6.5. a létszámadatok, illetve a tervezett technológia (munkaeszközök) követelményei alapján a munkahelyek munkavédelmi követelményeinek minimális szintjéről szóló 3/2002. (II. 8.) SzCsM-EüM együttes rendeletben, illetve egyéb jogszabályokban előírt követelmények, és ezek tervezési értékei (megvilágítás, szellőzés, zaj, rezgés, légszennyezés, gáz-, gőz-, porkoncentráció értékek, ionizáló és nem ionizáló sugárzás stb.),

6.6. a technológiai folyamat során felhasznált, kezelt, tárolt, továbbított - az egészséget veszélyeztető - anyagok, a veszélyek megszüntetésére, csökkentésére tervezett megoldások,

6.7. a tervezett kollektív védőeszközök (fény, zaj, rezgés, levegőszennyezettség, sugárzás stb. elleni védelem),

6.8. a technológiából adódó veszélyek miatt szükséges jelző- és riasztóberendezések, veszélyt jelző, tiltó és tájékoztató feliratok, táblák,

6.9. nyilatkozat arról, hogy a tervezett anyagtároló-helyek kialakítása az anyag tulajdonságai szerinti előírásoknak megfelelnek,

6.10. nyilatkozat arról, hogy a technológia sajátosságaihoz tervezték a kijáratokat, vészkijáratokat.

7. A beépített technológiai berendezések jogszabályokban, szabványokban, egyéb műszaki előírásokban előírt munkavédelmi felülvizsgálati gyakoriságainak felsorolása, illetve ilyen előírások hiányában, vagy ha indokolt az előírtnál gyakoribb felülvizsgálati periódus, abban az esetben az alkalmazott technológiai sajátosságok, a technológiából adódó veszélyek, valamint a tervezett technológia és környezet egymásra hatásának figyelembevételével a felülvizsgálati gyakoriság meghatározása.

8. A különböző szakterületi tervezők nyilatkozatai a munkavédelemmel kapcsolatos jogszabályok, szabványok és egyéb műszaki előírások betartásáról (tételesen felsorolva azokat), a szabványoktól, műszaki előírásoktól való eltérések tételes felsorolása, feltüntetve az eltérések indokait, valamint nyilatkozatot az esetleges eltéréseknek az adott szabvánnyal, előírással való munkavédelmi egyenértékűségéről.

9. A tervezett létesítmény, technológia sajátosságaiból adódó esetleges védőtávolságok, közlekedési utak előírt paraméterei, valamint ezek tervezési értékei.

10. A tervezett erőáramú villamos rendszer legfontosabb paraméterei, az érintésvédelmi rendszer meghatározása, felhasznált elektromos anyagokkal kapcsolatos legfontosabb előírások ismertetése (minőségbiztosítási követelmények, védettségi előírások stb.).

11. A tervezett villámvédelmi rendszer meghatározása.

12. Az üzembe helyezéshez előírt dokumentáltan elvégzendő mérési, minősítési, minőségtanúsítási feladatok felsorolása (megvilágítás, szellőzés és klimatizálás, zaj, rezgés, levegőszennyezettség, ionizáló és nem ionizáló sugárzás stb.).

13. Az alkalmazott technológiának a tervezési szinten tovább nem csökkenthető (fennmaradó) veszélyei, kockázatai (felsorolás).

14. A követelmények kielégítését igazoló dokumentumok jegyzéke (mérési jegyzőkönyvek, minősítő iratok, tanúsítványok stb.).

3. melléklet az 1/2009. (I. 30.) HM rendelethez

4. melléklet az 1/2009. (I. 30.) HM rendelethez

A honvédelmi szervezetek munkabiztonsági szakember szükséglete

Szervezeti egység

szintje (jogállása)	létszáma (fő)	Létszám, szakképzettség felsőfokú	középfokú
Egyéb szervezeti egységek (HM)	1-500 főig		1
Zászlóalj	501-től		1
	501-től	1	
Ezred	1000-főig	1	
	1001-től		1
Dandár	1500 főig	1	1
	1501-2000 főig		2
	2001-3000 főig	2	1
	3001-től	2	2
Elöljáró parancsnokság		2	
Missziós tevékenység vonatkozásában	z. szintig		1
	z. szinttől		1

 5. melléklet az 1/2009. (I. 30.) HM rendelethez
